

MINISTARSTVO KULTURE

PROGRAM ZAŠTITE I OČUVANJA KULTURNIH DOBARA ZA 2017. GODINU

Cetinje, decembar 2016. godine

I UVOD

Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2017. godinu, donosi se na osnovu člana 128 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2016. godinu.

Cijeneci da su kulturna dobra, prepoznata kao važan faktor nacionalne identifikacije i da predstavljaju dugoročan resurs za održivi razvoj, te su kao takva, važan prioritet svih savremenih državnih politika, Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2017. godinu (u daljem tekstu: Program zaštite i očuvanja), planirana je podrška, finansiranje i sufinansiranje programa i projekata od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturne baštine Crne Gore, odnosno, realizacija projekata i programa iz oblasti konzervatorske, muzejske, bibliotečke, arhivske i kinotečke djelatnosti.

Jedan od glavnih ciljeva Programa zaštite i očuvanja je ravnomjerni razvoj kulture na teritoriji cijele Crne Gore. U cilju organizovane zaštite obuhvaćeni su projekti namijenjeni unaprjeđenju stanja kulturnih dobara, očuvanju, zaštiti, valorizaciji, prezentaciji i popularizaciji kulturne baštine, kao i unaprjeđenju uslova za primjenu zakona iz oblasti kulturne baštine.

Realizacija predloženih projekata će doprinijeti unaprjeđenju stanja kulturnih dobara, širenju znanja o vrijednostima i značaju kulturne baštine, razumijevanju različitih kultura, uspostavljanju blagovremene saradnje između nadležnih institucija i vlasnika - dražalaca, kao i obezbjeđivanju uslova da ista, shodno svojoj namjeni, služe kulturnoj, naučnoj i edukativnoj potrebi pojedinaca i društva.

Uvažavajući značaj ustanova kulture u procesu zaštite, očuvanja, valorizacije, prezentacije i popularizacije kulturne baštine, u kreiranju Programa zaštite i očuvanja, Ministarstvo kulture je i ove godine obuhvatilo 101 projekta predložena od strane javnih ustanova i organa uprave iz oblasti kulturne baštine. Realizacija projekata koji se odnose na konzervatorska i arheološka istraživanja, izradu konzervatorskih projekata i sprovođenje konzervatorskih mjera za kulturna dobra iz grupe fizički najugroženijih povjerena je javnim ustanovama koje u skladu sa članom 103 stav 2 i članom 104 stav 1 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ispunjavaju uslove, i dostavile su prijave za realizaciju projekata. Cijeneci obuhvat ovogodišnjeg Programa, ali i dosadašnja iskustva koja ukazuju na nedovoljan broj zainteresovanih pravnih i fizičkih lica, koja ispunjavaju zakonom propisane uslove za projekte koji su bili predmet Javnog poziva, zbog čega i pored finansijske podrške Ministarstva kulture, brojni projekti nijesu realizovani, Ministarstvo kulture je donijelo odluku da isti ne raspisuje u toku 2017. godine.

Program zaštite i očuvanja će se finansirati iz budžetskih sredstava Ministarstva kulture za 2017. godinu, sa programa Kulturna baština, pozicija: Konsultantske usluge, projekti i studije, Izdaci za investiciono održavanje, iz opštih prihoda i Konsultantske usluge projekti i studije i Izdaci za investiciono održavanje, iz namjenskih sredstava.

Programom zaštite i očuvanja za 2017. godinu, predloženi su projekti iz oblasti konzervatorske, muzejske, bibliotečke, arhivske i kinotečke djelatnosti, a koje će realizovati nacionalne i lokalne javne ustanove, organi državne uprave iz oblasti kulturne baštine, u ukupnom iznosu od **832.435,00 €**, od čega 420.000,00 € iz namjenskih sredstava.

II ISTRAŽIVANJA

Arheološka i konzervatorska istraživanja

Programom zaštite i očuvanja za 2017. godinu, predviđeno je osamnaest projekata na kojima će se vršiti arheološka i konzervatorska istraživanja, u planiranom iznosu od 280.500,00 €.

- 1. Naziv aktivnosti:** Arheološko istraživanje Manastira Ratac i konzervacija objekata D, E, G, H unutar kompleksa
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JP Kulturni centar Bar
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: Tokom 1985. godine, sprovedena je prva faza arheoloških istraživanja benediktinskog manastirskog kompleksa, koji datira iz perioda XI – XIV vijek. U cilju dobijanja novih podataka o ovom značajnom kompleksu, neophodno je nastaviti istraživanja i konzervaciju, a sa ciljem njegove zaštite, očuvanja i prezentacije.
- 2. Naziv aktivnosti:** Arheološka istraživanja lokaliteta Villa Rustika – Bistrica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Polimski muzej Berane
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 20.000,00 €
Obrazloženje: Tokom 2012. godine, u selu Bistrica, na oko 12 km istočno od Bijelog Polja, prilikom zemljanih radova otkriveni su ostaci rimskog objekta, najvjerojatnije vile rustike. Riječ je o zidovima sa ugrađenim kvadratnim cijevima za grijanje, dok su podovi rađeni u vodonepropusnom malteru crvene boje. Realizacijom projekta planirano je istraživanje i zaštita ostataka objekta u cilju dobijanja novih podataka.
- 3. Naziv aktivnosti:** Arheološka istraživanja lokaliteta Torine, Opština Petnjica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Polimski muzej Berane
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 20.000,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva istraživanje, valorizaciju i prezentaciju naselja koje pripada kraju neolita i bakarnom dobu, a nalazi se na teritoriji Opštine Petnjica. Lokalitet je značajan jer sadrži bitne elemente za tumačenje perioda prelaza iz zemljoradničkih kultura u početke aktivnog korišćenja i topljenja metala. Na ovom lokalitetu, po prvi put se prate uticaji Bubanj - Hum kulturne grupe bakarnog doba.
- 4. Naziv aktivnosti:** Arheološka istraživanja lokaliteta Samograd - II faza
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Polimski muzej Berane
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 20.000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva nastavak višegodišnjih sistematskih arheoloških i konzervatorskih istraživanja utvrđenja Samograd, koje se nalazi u selu Brzava kod Bijelog Polja. Imajući u vidu dosadašnje rezultate i značaj ovog ranohrišćanskog središta, neophodan je nastavak arheoloških istraživanja nekropole formirane na prostoru bazilike u IX vijeku, na što ukazuje srebrna naušnica vizantijske izrade. Pored navedenog, projekat će obuhvatiti istraživanja na zapadnoj strani bazilike, kao i izradu konzervatorskog projekata i sprovođenje konzervatorskih mjera na otkrivenim arhitektonskim ostacima.

5. **Naziv aktivnosti:** Arheološko - konzervatorska istraživanja ranohrišćanske trobrodne bazilike (V-VI vijek)

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Opština Budva, Mjesna zajednica Stari grad

Potrebna sredstva: 16.000,00 €

Obrazloženje: Ranohrišćanska trobrodna bazilika otkrivena je nakon zemljotresa 1979. godine, a potiče iz V i VI vijeka. Tom prilikom, pronađeni su ostaci podnog mozaika u naosu i oltarskoj apsidi, kao i ostaci dekorativne kamene plastike, osnove atrijuma, uokvireni trijemovi, bunar i stepenište. Njeno otkriće je potvrdilo dokaze o ranom hrišćanstvu na prostoru današnje Crne Gore. Cijeneći da su ostaci bazilike u lošem stanju i nedovoljno istraženi, u cilju dobijanja novih podataka neophodno je nastaviti arheološko – konzervatorska istraživanja započeta osamdesetih godina prošlog vijeka.

6. **Naziv aktivnosti:** Sprovođenje arheoloških istraživanja i konzervatorskih radova na otkrivenim partijama zidova Utvrđenja Izlit – III faza

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Muzej “Ganića kula”, Rožaje

Subjekt saradnje: Polimski muzej Berane

Potrebna sredstva: 10.000,00 €

Obrazloženje: Kroz realizaciju prve i druge faze projekta na Utvrđenju Izlit, sprovedena su arheološka istraživanja i konzervatorske mjere na partijama bedema evidentiranim 2012. godine. Tokom 2017. godine, planirana je treća faza realizacije projekta, koja podrazumijeva nastavak arheoloških istraživanja i konzervatorski tretman otkrivenih partija.

7. **Naziv aktivnosti:** Arheološka istraživanja i izrada konzervatorskog projekta praistorijskog lokaliteta Lipci – I faza

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 10.000,00 €

Obrazloženje: Praistorijski crteži lokaliteta Lipci nalaze se u lošem stanju očuvanosti, usljed uticaja atmosferalija. Cijeneći značaj predmetnog lokaliteta, realizacija projekta će podrazumijevati arheološka istraživanja, uzimanje uzoraka i vršenje potrebnih analiza, konzervaciju nalazišta, kao i radove na prezentaciji, obradi dobijenih podataka i izradi publikacije.

8. **Naziv aktivnosti:** Arheološka istraživanja lokaliteta Duklja

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 20.000,00 €

Obrazloženje: Dosadašnja arheološka istraživanja na arheološkom lokalitetu Duklja bila su usmjerena na objekte javnog karaktera, dok će se u toku 2017. godine ista bazirati na do sada neistraženi istočni i južni dio antičkog grada. Projekat podrazumijeva otvaranje najmanje deset sondi različitih dimenzija, njihovo geodetsko snimanje i pozicioniranje u okvirima već postojećeg plana, te naučnu obradu otkrivenog arheološkog pokretnog materijala.

9. Naziv aktivnosti: Arheološka istraživanja lokaliteta Municipium S, Pljevlja

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 18.000,00 €

Obrazloženje: Municipium S je najpoznatije rimsko naselje u okviru rimske provincije Dalmacije iz vremena od I do IV vijeka n.e. Dosadašnjim istraživanjima na lokalitetu moguće je sagledati društveno-ekonomski odnos njegovih stanovnika, socijalnu i etničku strukturu, duhovni život, ali je pitanje ubikacije, imena i preciznog vremena nastanka grada još uvijek nepoznato. Projektom je predviđeno otvaranje više sondi različitih dimenzija, njihovo geodetsko snimanje i pozicioniranje u okvirima postojećeg plana, kao i naučna obrada otkrivenog arheološkog pokretnog materijala.

10. Naziv aktivnosti: Arheološka istraživanja lokaliteta Brskovo, Mojkovac

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 18.000,00 €

Obrazloženje: Srednjovjekovni lokalitet Brskovo, rudarski i trgovački centar, prvi put se pominje u povelji Stefana Prvovjenčanog, a u vrijeme svog najvećeg procvata, za Uroša I, u njemu je boravila dubrovačka kolonija, kovao se srebrni novac i nalazio dvor. Sjeverno od utvrđenja nalazi se Doganice, mjesto na kome je evidentirano više lokaliteta. Smatra se da se na toj lokaciji nalazio trg, ali su ostaci dvorane i objekata, koji su bili vidljivi sredinom prošlog vijeka, sada zatrpani jalovinom. U toku kampanje biće tretirani očuvani ostaci „saške“ crkve, sa dva groblja u blizini, a otvaranjem sondi provjeriće se eventualno postojanje objekata podgrada na što ukazuju dosadašnje analize.

11. Naziv aktivnosti: Arheološka istraživanja u Matagužima, Podgorica

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 10.000,00 €

Obrazloženje: U okviru centralnog pojasa skadarske regije, u ataru sela Mataguži, nalaze se arheološki lokaliteti Mjace i Kremenjače, udaljeni jedan od drugog cca 500 m. Sondažna istraživanja sprovedena su 1985. godine. Na lokalitetu Mjace, sa užom lokacijom Crkvina, pronađeni su ostaci objekta rađenog od velikih kamenih blokova, kao i jugozapadna partija objekta s ležećim kvaderima, koji predstavljaju temeljnu osnovu iznad koje je površinski očuvano nekoliko velikih blokova u prvobitnom položaju. Lokalitet Kremenjača predstavlja veći kompleks zemljišta u sklopu kojeg se obrađuju neke površine i po kojima se nalaze veće količine fragmenata helenističke keramike, slične keramici sa nekropole u Gostilju. Takođe, pronađena

je i jedna Gencijeva moneta. Realizacija projekta je značajna sa aspekta dobijanja novih podataka o procesu helenizacije i romanizacije i njihovim uticajima na domicilno ilirsko stanovništvo u oblasti Skadarskog jezera.

- 12. Naziv aktivnosti:** Arheološka i konzervatorska istraživanja i izrada konzervatorskog projekta za Čaf Kiš, Tuzi, Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 13.000,00 €
Obrazloženje: Lokalitet Čaf Kiš predstavlja ostatke manje, jednobrodne crkve dimenzija u osnovi cca 11,15 m x 5,6 m, sa grobljem, za koje se pretpostavlja da potiču iz perioda ranog srednjeg vijeka. Ostaci crkve su u ruševnom stanju i podložni daljoj degradaciji, pa je lokalitet neophodno istražiti radi dobijanja hronoloških parametara na osnovu kojih se može ocijeniti njen značaj. Projekat podrazumijeva arheološka i konzervatorska istraživanja, na osnovu čijih rezultata će se izraditi konzervatorski projekat.
- 13. Naziv aktivnosti:** Geofizička istraživanja arheoloških lokaliteta na teritoriji opština Berane, Bijelo Polje, Danilovgrad, Pljevlja i Glavnog grada Podgorica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 13.500,00 €
Obrazloženje: Cilj istraživanja je sistematsko prikupljanje i obrada podataka na lokalitetima koji pripadaju dužem vremenskom razdoblju, od praistorije do srednjeg vijeka, a nalaze se na teritoriji opština Berane, Bijelo Polje, Danilovgrad, Pljevlja i Glavnog grada Podgorica. Prije sistematskih istraživanja na ovim lokalitetima će se sprovesti neinvazivne metode istraživanja - geo-fizička snimanja. Na ovaj način dobiće se precizniji podaci o izgledu i veličini lokaliteta, kao i informacije o unutrašnjoj organizaciji i karakteru nalazišta, te odgovor na pitanje, da li je riječ o izolovanom nalazu - objektu.
- 14. Naziv aktivnosti:** Podvodna arheološka istraživanja i valorizacija podvodnih lokaliteta 2017-2019 (I faza)
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 15.000,00 €
Obrazloženje: Na osnovu dokumentacije bivšeg Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture sa Cetinja, u Crnoj Gori su registrovana i kategorisana dva podmorska arheološka lokaliteta: Risanski zaliv, između Strpačkog i Rta Murove, te Uvala Bigovica, između Rta Volujica i Ponte Bigovica. Uz spisak registrovanih i kategorisanih podmorskih arheoloških lokaliteta, nalazi se 27 evidentiranih lokaliteta sa potencijalnim kulturnim vrijednostima, u okviru kojih su, uvršteni i brodolomi XIX i XX vijeka. Kako bi se utvrdilo njihovo stanje, neophodno je sprovesti istraživanja, a sa ciljem prikupljanja podataka za potrebe uspostavljanja zaštite i utvrđivanja statusa kulturno dobro.
- 15. Naziv aktivnosti:** Podvodno arheološko istraživanje Risanskog zaliva
Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 12.000,00 €

Obrazloženje: Projekat se odnosi na prostor Risanskog akvatorija, na potezu od Carina ka ušću Sopota, kao i na prostoru između rtova Rtac i Manastir Banja. Uspješno završene dvije kampanje arheološkog istraživanja Risanskog akvatorija već su dale rezultate u nekoliko različitih segmenata. Nastavak istraživanja doprinijeće sistematskom prikupljanju i obradi podataka o podvodnoj kulturnoj baštini Crne Gore.

16. Naziv aktivnosti: Rekognosciranje crnogorskog podmorja – budvanski akvatorijum

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Fondacija RPM Nautical iz Floride-SAD i Regionalni centar za obuku ronilaca, podvodno razminiranje, spašavanje i kontrolu na moru iz Bijele

Potrebna sredstva: 5.000,00 €

Obrazloženje: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore nastavlja saradnju u oblasti podvodnih arheoloških istraživanja sa Fondacijom RPM Nautical iz Floride-SAD i Regionalnim centrom za obuku ronilaca, podvodno razminiranje, spašavanje i kontrolu na moru iz Bijele. U periodu od 2009-2015. godine rekognoscirano je crnogorsko podmorje u zoni Bokokotorskog zaliva i dalje do Crnog rta. U cilju dobijanja potpunije slike o bogastvima crnogorskog podmorja, tokom 2017. godine, predviđena su istraživanja budvanskog akvatorijuma.

17. Naziv aktivnosti: Sistematska arheološka istraživanja lokaliteta Carine i Gradina u Risnu

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Univerzitet u Varšavi

Potrebna sredstva: 15.000,00 €

Obrazloženje: Višegodišnja arheološka istraživanja u Risnu (lokaliteti Carine i Gradina) i u akvatorijumu Risanskog zaliva, koja se realizuju kroz saradnju nacionalnih institucija i Varšavskog univerziteta, dala su značajne rezultate. U okviru navedene saradnje uspješno se realizuje međunarodni projekat „Risinium prijestonica kraljice Teute“, koji podrazumijeva višegodišnje ljetnje arheološke kampanje. Cilj istraživanja je da se otkriju ostaci antičkog grada Risiniuma, kao i pratećeg pokretnog arheološkog materijala, koji upotpunjuje arheološki kontekst, a za potrebe donošenja konačnog stava o načinu života ljudi na ovom području tokom istorije. Nalazište je bogato arhitektonskim ostacima antičkog grada i pokretnim fondom, na što upućuje pronađena ostava sa 4.660 novčića ilirskog kralja Balajosa, kao najbrojnije pojedinačno otkriće tog tipa u Evropi. Cijeneći navedeno, planiran je nastavak sistematskih istraživanja u cilju dobijanja novih podataka.

18. Naziv aktivnosti: Sistematska arheološka istraživanja praistorijskog lokaliteta Crvena stijena

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Narodni muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: Univerzitet u Minesoti, SAD

Potrebna sredstva: 35.000,00 €

Obrazloženje: Potkapina Crvena stijena je otkrivena 50-tih godina XX vijeka, nakon čega su uslijedila sistematska arheološka istraživanja u trajanju od jedne decenije, sa kraćim prekidima od 1954. do 1964. godine. Ista su, kroz saradnju sa arheolozima američkog univerziteta, nastavljena

2004. godine i traju sve do danas. Tokom 2017. godine planirana je realizacija šeste sezone arheoloških i konzervatorskih istraživanja u okviru srednjopaleolitskih slojeva.

III KONZERVATORSKI PROJEKTI I SPROVOĐENJE KONZERVATORSKIH MJERA

Programom zaštite i očuvanja za 2017. godinu, obuhvaćeno je četrdeset jedan projekat, za koje je planiran iznos od 351.550,00 €.

- 1. Naziv aktivnosti:** Arheološki loklitet Momišići - Izrada Konzervatorskog projekta konzervacije i restauracije pokretnog arheološkog materijala
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Muzeji i galerije Podgorice
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 1.600,00 €
Obrazloženje: JU Muzeji i galerije Podgorice je u toku 1959. godine, vršila arheološka istraživanja na lokalitetu Momišići – Podgorica, u okviru kojih je istraživana nekropola ilirskog plemena Labeata. U toku arheoloških iskopavanja otkriven je veći broj artefakata, koji do sada nijesu konzervatorski tretirani, a dio su arheološke zbirke JU Muzeji i galerije Podgorice.
- 2. Naziv aktivnosti:** Arheološki loklitet Vujačića Mahala - Izrada Konzervatorskog projekta konzervacije i restauracije pokretnog arheološkog materijala
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Muzeji i galerije Podgorice
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 1.600,00 €
Obrazloženje: JU Muzeji i galerije Podgorice je u toku 1982. godine, vršila arheološka istraživanja na lokalitetu Vujačića Mahala – Golubovci, u okviru kojih je istraživana nekropola iz helenističkog perioda. U toku arheoloških iskopavanja otkriven je veći broj artefakata, koji do sada nijesu konzervatorski tretirani, a dio su arheološke zbirke JU Muzeji i galerije Podgorice. Projekat će tretirati 77 predmeta, otkrivenih na ovom lokalitetu.
- 3. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru Medun
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Muzeji i galerije Podgorice
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: JU Muzeji i galerije Podgorice kroz Program rada od 2007. godine, sprovodi aktivnosti koje se odnose na istraživanja i konzervatorske radove, u cilju prezentacije i revitalizacije kulturnog dobra Meduna. Tokom 2007. godine, izvršeno je fotogeometrijsko snimanje i tom prilikom je urađena 3D digitalna topografska podloga sa integrisanim ortofoto planom i visinskom predstavom cijelog područja. Nakon toga se pristupilo izradi konzervatorskog projekta i sprovođenju konzervatorskih mjera, kroz tri faze, a imale su za cilj zaustavljanje značajne degradacije utvrđenja usljed zapuštenosti, atmosferilija i razornog dejstva vegetacije. Radilo se o veoma složenim i specifičnim radovima, koji po prirodi posla moraju biti nastavljeni u vidu višegodišnjih konzervatorsko-restauratorskih kampanja. Tokom 2017. godine, planiran je nastavak sprovođenja konzervatorskih mjera na dijelu sjevernih bedema na gornjem platou.

4. **Naziv aktivnosti:** Završetak radova na konzervaciji i restauraciji Arhiepiskopske palate u urbanoj cjelini Stari grad Bar
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JP Kulturni centar Bar
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: Tokom 80-tih godina XX vijeka započeta je sanacija Arhiepiskopske palate, jednog od najznačajnijih javnih objekata u urbanoj cjelini Stari grad Bar. Riječ je o srednjovjekovnom sjedištu Barske nadbiskupije, sagrađenom u XIV vijeku, na mjestu postojeće crkve. Nastavak aktivnosti odnosi se na konzervatorski tretman romanogotičkih prozora i vrata, kao i na sanaciju međuspratne konstrukcije i postavljanje instalacija u enterijeru, a na osnovu postojeće dokumentacije.
5. **Naziv aktivnosti:** Konzervacija i restauracija arheološkog materijala - stakla, metala i keramike, sa istraživanja Starog grada Bara, tokom kampanja sprovedenih od 2004. do 2009. godine
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JP Kulturni centar Bar
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 3.000,00 €
Obrazloženje: Tokom arheoloških istraživanja Starog grada Bara (objekti 8, 9, 10, 45, 100, 112 i 136), otkriven je značajan broj predmeta od metala, keramike i stakla, iz perioda IX -XIX vijeka. Kroz realizaciju projekta, predmeti će na osnovu konzervatorskog projekta biti konzervatorski tretirani, sa ciljem njihove prezentacije.
6. **Naziv aktivnosti:** Konzervacija kamene plastike iz Arheološkog muzeja u Budvi
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Muzeji i galerije Budve
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 8.000,00 €
Obrazloženje: Prilikom arheoloških istraživanja vršenih u prethodnom periodu na teritoriji Opštine Budva, otkriveni se elementi kamene plastike, koji se nalaze u JU Muzeji i galerije Budve. Arheološki materijal je ugrožen, usljed uticaja različitih mikro klimatskih uslova, zbog čega je neophodan konzervatorski tretman, na osnovu konzervatorskog projekta.
7. **Naziv aktivnosti:** Konzervacija mozaika iz Vile Rustice, Kruče
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Opština Ulcinj, JP Centar za kulturu Ulcinj
Potrebna sredstva: 8.000,00 €
Obrazloženje: Projekat tretira fragmente mozaika sa lokaliteta Kruče, koji se nalaze u depou Muzeja Ulcinj. Fragmenti mozaika će biti konzervatorski tretirani u skladu sa konzervatorskim projektom, u cilju njihove adekvatne prezentacije i popularizacije.
8. **Naziv aktivnosti:** Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru, Etnografska zbirka Zavičajnog muzeja Bijelo Polje – II faza
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za djelatnosti kulture "V.B.Strunjo" Bijelo Polje, Zavičajni muzej
Subjekt saradnje: JU Muzeji i galerije Podgorica

Potrebna sredstva: 4.500,00 €

Obrazloženje: Etnografska zbirka Zavičajnog muzeja Bijelo Polje, od 104 predmeta ima status kulturno dobro. Predmeti ovog kulturnog dobra predstavljaju stare zanate i vještine u preradi metala (kovački, limarski, kujundžijski, kalajdžijski, sahadžijski), kože i drveta (opančarski, kačarski), vune i tekstila (abadžijski, terzijski, vunovlačarski, bojadžijski) i zemlje (grnčarski, ćerpidžijski, dunderški, klesarski). Nastavak realizacije projekta, započetog 2016. godine, podrazumijevaće sprovođenje konzervatorskih mjera na 71 muzejski predmet.

9. Naziv aktivnosti: Konzervacija i restauracija Tvrđave Onogošt u Nikšiću – II faza

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Muzeji i galerije Nikšić

Subjekt saradnje: JU Muzeji i galerije Podgorica

Potrebna sredstva: 25.000,00 €

Obrazloženje: Osnivanje Onogošta vezuje se za postojanje rimskog kastruma, koji je srušen invazijom varvara, dok su dolaskom Istočnih Gota obnovljene ruševine istog. Grad je egzistirao i pod Slovenima, a kasnije i pod Turcima, o čemu svjedoče do danas sačuvani bedemi. Druga faza radova na konzervaciji kulturnog dobra obuhvata nastavak aktivnosti započetih tokom 2015. godine, a odnosi se na konzervaciju i restauraciju južne barutane i topčane turskog utvrđenja Onogošt.

10. Naziv aktivnosti: Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje I faze konzervatorskih mjera na Etnografskoj zbirci OJU „Muzeji“ Kotor

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: OJU „Muzeji“ Kotor, Muzej grada Perasta

Subjekt saradnje: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Potrebna sredstva: 6.000,00 €

Obrazloženje: Etnografska zbirka ima status kulturno dobro od 1962. godine, i sastoji se od 137 predmeta. Predmeti koji potiču iz XVIII – XX vijeka, nastali su u lokalnim ili inostranim zanatskim radionicama. Zbirku čine uglavnom tekstilni predmeti, oružje, torbice, nakit, pokućstvo. Kulturno dobro je u lošem stanju zbog neadekvatnih uslova za čuvanje i izlaganje. Cilj projekta je zaštita kulturnog dobra od daljeg propadanja, i uspostavljanje odgovarajućeg režima zaštite u prostoru za čuvanje i izlaganje.

11. Naziv aktivnosti: Konzervatorski tretman biste Tripa Kokolje ispred Crkve Sv. Nikole u Perastu

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: OJU „Muzeji“ Kotor, Muzej grada Perasta

Subjekt saradnje: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Potrebna sredstva: 400,00 €

Obrazloženje: Bista poznatog baroknog slikara Tripa Kokolje, prekrivena je slojem patine i djelimično je nestabilna. U cilju unaprjeđenja stanja, neophodno je sprovesti konzervatorski tretman čišćenja i konsolidacije, na osnovu konzervatorskog projekta.

12. Naziv aktivnosti: Sprovođenje konzervatorskih mjera na arhivskoj knjizi „Peraške privilegije“

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: OJU „Muzeji“ Kotor, Muzej grada Perasta

Subjekt saradnje: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Potrebna sredstva: 2.000,00 €

Obrazloženje: Arhivska knjiga „Peraške privilegije“ predstavlja izvor za proučavanje istorije, kulture i sveukupnog života građana Perasta, u periodu od 1540. do 1739. godine. Takođe, knjiga je izložena u okviru stalne postavke Muzeja grada Perasta. Cijeneći loše stanje, neophodno je sprovesti konzervatorski tretman, na osnovu konzervatorskog projekta.

13. Naziv aktivnosti: Uređenje dva lokaliteta - nekropole stećaka Livadice/Kaursko groblje (Pižuri/Boljanići) i Podrid (Poblaće)

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Zavičajni muzej Pljevlja

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 1.700,00 €

Obrazloženje: Zavičajni muzej Pljevlja je tokom 2015. godine realizovao projekat, Arheološka istraživanja četiri nekropole stećaka – Marina šuma (Vrulja), Molika (Mataruge), Livadice/Kaursko groblje (Pižuri/Boljanići), Podrid (Poblaće) u okviru Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2015. godinu. Tokom 2017. godine slijedi nastavak aktivnosti projekta, započetog 2015. godine.

14. Naziv aktivnosti: Druga faza Uređenja platoa i ograđivanja kompleksa Zavičajnog muzeja „Ganića kula“, Rožaje

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Zavičajni muzej „Ganića kula“ Rožaje

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 10.000,00 €

Obrazloženje: Tokom 2016. godine, realizovana je I faza projekta „Uređenje platoa i ograđivanje kompleksa muzeja“ u okviru koje je saniran dio ogradnog zida i izvršeno uređenje pojedinih partija okolnog platoa. II faza projekta podrazumijeva finalizaciju započetih aktivnosti.

15. Naziv aktivnosti: Izrada konzervatorskog projekta na kulturnom dobru Kučanska džamija

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Polimski muzej Berane

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 10.000,00 €

Obrazloženje: Kučanska džamija u Rožajama predstavlja značajan segment islamske arhitekture, te je stoga valorizovana 2016. godine i dobila status kulturno dobro. Objekat se nalazi u lošem stanju očuvanosti, zbog čega je neophodno izraditi konzervatorski projekat, kojim će se predvidjeti mjere sanacije.

16. Naziv aktivnosti: Zaštita i revitalizacija najstarijih televizijskih zbirki, medijska prezentacija nematerijalne kulturne baštine RTCG i popunjavanje kinotečkih fondova

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: RTCG

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 5.000,00 €

Obrazloženje: Projekat predstavlja nastavak realizacije aktivnosti RTCG, započetih prije četiri godine u saradnji sa Crnogorskom kinotekom, sa ciljem trajne zaštite i revitalizacije ugroženog filmskog fonda. U proteklom periodu revitalizovano je i preneseno na nove nosače više od 850 emisija različitih žanrova, snimjenih na filmskoj traci 16 mm, nastalih u periodu od 1967. do

1989. godine. U depoima RTCG, u filmskom fondu, čuva se još 50 emisija različitih žanrova i oko 1.000 sati informativnog programa, koji će biti tretirani kroz ovaj projekat.

- 17. Naziv aktivnosti:** Zaštita i valorizacija stećaka na teritoriji Opštine Šavnik
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za kulturu, sport i medije Šavnik
Subjekt saradnje: JU Narodni muzej Crne Gore
Potrebna sredstva: 3.000,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva nastavak aktivnosti započetih u 2016. godini, na valorizaciji i evidentiranju stećaka sa područja Opštine Šavnik, a njegov nastavak će podrazumijevati sprovođenje konzervatorskih mjera na lokalitetima.
- 18. Naziv aktivnosti:** Konzervatorska istraživanja i izrada konzervatorskog projekta kulturnog dobra Bedemi sa bastionima - Stari grad Budva, I faza
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Opština Budva, Mjesna zajednica Stari grad Budva
Potrebna sredstva: 30.000,00 €
Obrazloženje: Cijeneći značaj kulturnog dobra Bedemi sa bastionima, kao i loše stanje pojedinih partija, zbog uticaja različitih faktora i neredovnog održavanja, projektom će biti tretirani najugroženiji segmenti, a u skladu sa preporukom Uprave za zaštitu kulturnih dobara. Nakon konzervatorskih istraživanja, predviđena je izrada konzervatorskog projekta, na osnovu kojeg će se sprovesti, prva faza konzervatorskih mjera.
- 19. Naziv aktivnosti:** Nastavak aktivnosti na konzervaciji primjeraka iz zbirke Stara i rijetka knjiga i Kartografske zbirke Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva konzervatorsko-restauratorski tretman, tri knjige iz zbirke Stara i rijetka knjiga i tri geografske karte iz Kartografske zbirke, koji se nalaze u lošem stanju. Projekat će se realizovati na osnovu konzervatorskog projekta.
- 20. Naziv aktivnosti:** Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na Spomen-česmi na Ivanovim Koritima
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 3.000,00 €
Obrazloženje: Spomen-česma se nalazi na cca 14 km istočno od Cetinja u prirodnom ambijentu Ivanovih korita. Spomen-ploča dimenzija 84 x 3 x 63 cm, izvedena je od sivo - bijelog kamena, sa uklesanim slovima i smještena na kamenom postolju iza dvije česme. Na spomen-ploči su evidentna fizička oštećena i aktivne pukotine u vidu mreže. Pojedini segmenti nedostaju, a očuvane partije su nestabilne. U zoni kulturnog dobra postavljene su vodovodne cijevi, koje svojim volumenom i izgledom dominiraju i na taj način ugrožavaju kulturne vrijednosti spomen-obilježja. U cilju unaprjeđenja stanja ovog kulturnog dobra, neophodno je pristupiti

konzervatorskim istraživanjima, izradi konzervatorskog projekta i sprovođenju konzervatorskih mjera.

- 21. Naziv aktivnosti:** Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na Spomeniku palim borcima, Rijeka Crnojevića

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Prijestonica Cetinje

Potrebna sredstva: 12.700,00 €

Obrazloženje: Spomenik je dimenzija 10 x 25 m, sa polukružnim kamenim postoljem u čijem centralnom dijelu dominira reljef u bronzi sa predstavom ratnika, dimenzija 452 x 132 cm. Sa lijeve i desne strane poređane su spomen ploče, dimenzija 92 x 45 cm, izvedene od bijelog mermerske, na kojima su ispisana imena stradalih. Na Spomeniku su evidentna fizička oštećenja i slojevi patine, naročito izraženi na platou, obelisku i donjim zonama, dok bojeni sloj slova nedostaje. Reljef u bronzi je stabilan bez produkata oksidacije, ali sa velikom količinom prljavštine. U cilju unaprjeđenja stanja ovog memorijalnog kompleksa, neophodno je pristupiti konzervatorskim istraživanjima, izradi konzervatorskog projekta i sprovođenju konzervatorskih mjera.

- 22. Naziv aktivnosti:** Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru Spomen-ploča na zgradi Komiteta, Prijestonica Cetinje

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Prijestonica Cetinje

Potrebna sredstva: 2.000,00 €

Obrazloženje: "Spomen ploča na zgradi Komiteta-Cetinje" podignuta je 1961. godine, u znak sjećanja na istaknutog revolucionara, Voja Ražnatovića. Bila je postavljena na zgradi nekadašnjeg Crkvenog suda i Komiteta, po čemu je i dobila naziv. Danas se nalazi na lokaciji između Cetinjske pećine i Zgrade Bogoslovije, na prirodnoj stijeni, ispod koje je formiran polukružni plato. Izrađena je od crnog granita, dimenzija 20 X 40 cm, sa plitko uklesanim ćirilčnim natpisom u boji srebra. Mermerna ploča je nestabilna, sa izraženim fizičkim oštećenjima u vidu aktivnih pukotina, koje se pružaju zrakasto, ugrožavajući njen integritet, dok donji, lijevi dio ploče nedostaje. Imajući u vidu visok procenat oštećenja, neophodna je izrada nove spomen-ploče (rekonstrukcija) koja će se bazirati na autentičnoj dokumentaciji o izgledu kulturnog dobra.

- 23. Naziv aktivnosti:** Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na Spomeniku palim Crnogorcima u borbi protiv Turaka, Stari grad, Bar

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 3.000,00 €

Obrazloženje: Kulturno dobro se nalazi u neposrednoj blizini urbane cjeline, Stari grad Bar i predstavlja memoriju na borce pale u borbi protiv Turaka 1881. godine. Spomenik je rađen od kamena sa ugrađenim elementima kamene plastike. Po cijeloj površini evidentne su pukotine i sloj patine, a pojedini elementi recentno ugrađeni u Spomenik su nestabilni i skloni padu. U cilju unaprjeđenja stanja ovog kulturnog dobra, neophodno je pristupiti konzervatorskim istraživanjima, izradi konzervatorskog projekta i sprovođenju konzervatorskih mjera.

- 24. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje konzervatorskih mjera na Spomeniku poginulim Paštrovićima u NOR-u, Petrovac - II faza
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 1.400,00 €
Obrazloženje: Spomenik je posvećen stradalim Paštrovićima u toku NOR-a i Balkanskih ratova. Kompleks se sastoji iz dva platoa, sa spomen pločama postavljenim na zidovima donjeg i obeliskom koji dominira u centralnom dijelu gornjeg platoa. Cijeneći da su kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2016. godine, opredijeljena sredstva za izradu konzervatorskog projekta na osnovu kojeg je realizovana I faza konzervatorskih mjera, koja je obuhvatila sanaciju donjeg platoa sa spomen pločama, planiran je nastavak aktivnosti, koje podrazumijevaju konzervatorski tretman gornjeg platoa sa obeliskom. U cilju unaprjeđenja stanja ovog kulturnog dobra, neophodno je realizovati II fazu aktivnosti planiranih konzervatorskim projektom.
- 25. Naziv aktivnosti:** Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na Spomen-česmi sa spomen-pločom, Gojakovići, Mojkovac
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 3.500,00 €
Obrazloženje: Kulturno dobro predstavlja memoriju na borbe iz sela Gojakovići, stradale u toku NOR 1941 – 1945, i čini ga spomen-česma sa dvije spomen-ploče. Spomen-česma sa spomen-pločom, dimenzija 346 x 492 cm, izvedena je od grubo tesanog kamena. Neposredno okruženje kulturnog dobra je neuređeno i zapušteno, dok su kameni elementi djelimično labilni, naročito partije oko česme, koje su prekrivene slojem patine i bioloških produkata. U cilju unaprjeđenja stanja ovog kulturnog dobra, neophodno je pristupiti konzervatorskim istraživanjima, izradi konzervatorskog projekta i sprovođenju konzervatorskih mjera.
- 26. Naziv aktivnosti:** Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na Spomen-česmi, Dobra voda, Šavnik
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 5.000,00 €
Obrazloženje: Spomen-česma je posvećena poginulima u ratovima 1912 - 1918. godine i NOR 1941 - 1945. godine. Kompleks se sastoji od obeliska, spomen-ploče i spomen-česme, izrađenih od bijelih kamenih elemenata i crnog granita. Zona kulturnog dobra je zapuštena, obrasla autohtonim rastinjem, dok se podzid iza spomen-česme obrušava. U cilju unaprjeđenja stanja ovog kulturnog dobra, neophodno je pristupiti konzervatorskim istraživanjima, izradi konzervatorskog projekta i sprovođenju konzervatorskih mjera.
- 27. Naziv aktivnosti:** Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na Spomen ploči sedmorici palih boraca, Vladimir, Ulcinj
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 600,00 €

Obrazloženje: Kulturno dobro, Spomen-ploča sedmorici palih boraca u NOB-u nalazi se u mjestu Vladimir. Spomenik, izveden od betona, na kojem je aplicirana crna granitna ploča, ograđen je metalnom ogradom.. Na betonskom postamentu su evidentna oštećenja po cijeloj površini. U cilju unaprjeđenja stanja ovog kulturnog dobra, neophodno je nakon konzervatorskih istraživanja, izraditi konzervatorski projekat i pristupiti sprovođenju konzervatorskih mjera.

28. Naziv aktivnosti: Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na Spomen-ploči na zgradi (strijeljeno 20 rodoljuba), Andrijevića

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 1.000,00 €

Obrazloženje: Spomen-ploča je podignuta u znak sjećanja na 20 strijeljanih robljuba iz okoline Andrijevice. Izvedena je od kamena oker boje, dimenzija 80 x 59. Nakon konzervatorskih istraživanja biće urađen konzervatorski projekat, na osnovu kojeg će se sprovesti konzervatorske mjere. Projekat je značajan sa aspekta očuvanja memorijalnih vrijednosti kulturnog dobra.

29. Naziv aktivnosti: Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na Spomeniku, Viš, Danilovgrad

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 2.800,00 €

Obrazloženje: Spomenik, dimenzija 113 x 44 cm, sastoji se iz piramide sa spomen – pločom i dvostepenog postolja. Svi elementi izvedeni su od bijelih kamenih blokova, betona i crnog granita. Na Spomeniku i platou su evidentna fizička oštećenja, dok je ogradni zid ugrožen od autohtonog rastinja. U centralnom dijelu spomen-ploče sa natpisom evidentna je horizontalna pukotina, na svim površinama vidno prisustvo mahovine i kalcifikata, dok je bojeni sloj slova oštećen. U cilju unaprjeđenja stanja ovog kulturnog dobra, neophodno je pristupiti konzervatorskim istraživanjima, izradi konzervatorskog projekta i sprovođenju konzervatorskih mjera.

30. Naziv aktivnosti: Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na Spomen-ploči na stijeni posvećenoj partizanskim borbama 13. i 15. jula, Pavlova Strana, Rijeka Crnojevića, Prijestonica Cetinje

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 750,00 €

Obrazloženje: Spomen-ploča je podignuta u znak sjećanja na Trinaestojulski ustanak. Izrađena je od bijelog mermera, dimenzija 65 x 84 cm. Po cijeloj površini evidentan je sloj patine, dok je bojeni sloj oštećen i uglavnom nedostaje. Usljed negativnog dejstva spoljašnjih uticaja, primjetne su pukotine stijene na kojoj je postavljena Spomen-ploča. U cilju unaprjeđenja stanja ovog kulturnog dobra, i očuvanja memorijalnih vrijednosti, neophodno je pristupiti konzervatorskim istraživanjima, izradi konzervatorskog projekta i sprovođenju konzervatorskih mjera.

- 31. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje istraživanja, izrada konzervatorskog projekta i primjena konzervatorskih mjera, na predmetu Mitra Petra I, vlasništvo riznice Cetinjskog manastira
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 3.000,00 €
Obrazloženje: Mitra vladike Sv. Petra I Petrovića Njegoša iz 1649. godine je poklon iz Rusije. Mitra je veoma oštećena, na što ukazuje nedostatak aplikacija i promjene u strukturi materijala. U cilju unaprjeđenja stanja ovog kulturnog dobra, neophodno je pristupiti konzervatorskim istraživanjima, izradi konzervatorskog projekta i sprovođenju konzervatorskih mjera.
- 32. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje konzervatorskih mjera na predmetima deponovanim u periodu 1973. do 2015. godine, koji se nalaze u JU Centru za konzervaciju i arheologiju Crne Gore (II faza)
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: Kroz realizaciju projekta planiran je nastavak aktivnosti započelih tokom 2016. godine, koje se odnose na konzervatorski tretman 3.066 predmeta, deponovanih u ateljeima Centra za konzervaciju metala, stakla, kamene plastike, keramike, tekstila, papira, pergamenta, kože, živopisa, štafelajnog slikarstava i drveta, na Cetinju i u Kotoru. Realizacija projekta je značajna sa aspekta zaštite, očuvanja i prezentacije pokretnog fonda, koji će nakon tretmana biti vraćen vlasnicima odnosno držaocima.
- 33. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje konzervatorskih mjera na ikonostasu crkve posvećene Rođenju Bogorodice u Cetinjskom manastiru (II faza)
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: Ikonostas u crkvi posvećenoj Rođenju Bogorodice Cetinjskog manastira je u veoma lošem stanju. Noseća konstrukcija ikonostasa je nestabilna, dok su na ikonama vidna oštećenja nosača, podloge i bojenog sloja. Tokom 2016. godine, realizovana je I faza aktivnosti, koja je podrazumijevala izradu konzervatorskog projekta. Druga faza će obuhvatiti nastavak započelih aktivnosti, a u cilju realizacije projektom predviđenih konzervatorskih mjera.
- 34. Naziv aktivnosti:** Konzervatorska istraživanja i izrada konzervatorskog projekta za sanaciju eksterijera i enterijera Crkve Sv. Krsta, Petrovac (I faza)
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 5.000,00 €
Obrazloženje: Crkva Sv. Krsta je jednobrodna građevina sa zvonikom na zapadnoj i polukružnom apsidom na istočnoj strani. Na objektu su vidne dvije faze gradnje, iz perioda XV i XIX vijeka. U enterijeru starijeg dijela crkve, evidentne su partije živopisa, prekrivene slojem maltera, dok je bojeni malterni sloj usljed uticaja vlage oštećen. U cilju unaprjeđenja stanja ovog

kulturnog dobra, neophodno je pristupiti konzervatorskim istraživanjima i izradi konzervatorskog projekta.

- 35. Naziv aktivnosti:** Konzervatorska istraživanja i izrada konzervatorskog projekta Crkve Sv. Petra i Pavla, Nikšić
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 5.000,00 €
Obrazloženje: Crkva Sv. Apostola Petra i Pavla sagrađena je u XII vijeku i živopisana tokom prve polovine XVIII vijeka. To je jednobrodna građevina, pravougaone osnove sa apsidom i zvonikom. Sagrađena je na groblju sa stećcima, od kojih su neki inkorporirani u zidove crkve. Krovni pokrivač je oštećen i prokišnjava, zbog čega je došlo do ljušpanja bojenog sloja i oštećenja malterne podloge živopisa. U cilju unaprjeđenja stanja ovog kulturnog dobra, neophodno je pristupiti konzervatorskim istraživanjima i izradi konzervatorskog projekta.
- 36. Naziv aktivnosti:** Konzervatorska istraživanja, izrada konzervatorskog projekta na eksterijeru i enterijeru Crkve Sv. Blagovještenja, Jeksa, Cetinje
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 5.000,00 €
Obrazloženje: Crkva Sv. Blagovještenja sagrađena je 1621. godine, a živopisana 1626. godine. Pripada tipu jednobrodnih građevina sa polukružnom apsidom na istoku i ulazom na zapadnoj strani. Donje zone živopisa su djelo nepoznatog majstora, a živopis gornjih zona oslikao je poznati ikonopisac, pop Strahinja iz Budimlja. Crkva je lošem stanju očuvanosti, stoga je neophodno izvršiti istraživanje i izraditi konzervatorski projekat.
- 37. Naziv aktivnosti:** Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na ikonostasu Crkve Sv. Trojice u Pljevljima (I faza)
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 6.000,00 €
Obrazloženje: Manastir Sveta Trojica sagrađen je 1537. godine. Kompleks je više puta obnavljan i dograđivan. Živopis je rad poznatog ikonopisca pop Strahinje iz Budimlja, dok je ikonostas sa ikonama rad popa Simeuna Lazovića iz 1806/07. godine. Usljed uticaja vlage, oltarska pregrada je u veoma lošem stanju, evidentna su oštećenja na drvenoj konstrukciji, nosaču, kao i bojenom sloju ikona. U cilju unaprjeđenja stanja ovog kulturnog dobra, neophodno je pristupiti konzervatorskim istraživanjima, izradi konzervatorskog projekta i sprovođenju I faze konzervatorskih mjera.
- 38. Naziv aktivnosti:** Sprovođenje konzervatorskih mjera na dijelu arheološkog lokaliteta Carine, Risan (sonde VIII i VIII 2 i dvije prostorije sonde VII)
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 20.000,00 €

Obrazloženje: Arheološki lokalitet Carine datira iz ilirskog i perioda I-IV v.n.e. o čemu svjedoče otkriveni ostaci građevina javnog karaktera, kiklopskih zidova, gradskih ulica, kao i pokretni arheološki materijal (keramika, metal, staklo, novac ilirskog „kralja“ Balajosa, nakit i dr.). Realizacija projekta je značajna sa aspekta zaštite, očuvanja i prezentacije do sada otkrivenih partija ovog lokaliteta.

39. Naziv aktivnosti: Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na dijelu bedema Starog grada Kotora, Kotor

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Subjekt saradnje: Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Potrebna sredstva: 30.000,00 €

Obrazloženje: Bedemi Starog grada Kotora predstavljaju jedinstven primjer fortifikacione arhitekture iz različitih perioda gradnje i čine jedan od najznačajnijih segmenata Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotor, mjesta koje je upisano na UNESCO Listu svjetske baštine. Imajući u vidu gabarite kulturnog dobra, u dužini cca 4,5 km, aktivnosti će se bazirati na sanaciji najugroženijih partija, koje će biti definisane u saradnji sa Upravom za zaštitu kulturnih dobara, a nakon sprovođenja detaljnih istraživanja.

40. Naziv aktivnosti: Sprovođenje konzervatorskih mjera na ostacima crkve Sv. Jovana, srednjovjekovni grad Svač, Opština Ulcinj

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Narodni muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Potrebna sredstva: 50.000,00 €

Obrazloženje: Konzervatorske mjere na ostacima crkve Sv. Jovana biće sprovedene u skladu sa urađenim konzervatorskim projektom, na osnovu rezultata arheoloških i konzervatorskih istraživanja. Relizacija projekta je značajna sa aspekta zaštite, očuvanja i prezentacije jednog od najznačajnijih arheoloških lokaliteta.

41. Naziv aktivnosti: Konzervatorski projekat za tri nekropole stećaka: Grčko groblje u Plužinama, Bare Žugica i Grčko groblje na Žabljaku

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Narodni muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Potrebna sredstva: 30.000,00 €

Obrazloženje: Nekropole stećaka, kao dio transnacionalne nominacije Crne Gore, Hrvatske, Srbije i Bosne i Hercegovine upisane su na UNESCO listu svjetske baštine 15. jula 2016. godine. Shodno Menadžment planu, koji je usvojila Vlada Crne Gore, formiran je međunarodni koordinacioni tim četiri države, koji je planirao jedinstven konzervatorski pristup. Konzervatorski projekti će se raditi u skladu sa zajedničkom metodologijom četiri države, a projekte realizuju nacionalne ustanove za obavljanje konzervatorske, odnosno muzejske djelatnosti. Projekat je značajan sa aspekta zaštite, očuvanja i prezentacije navedenih lokaliteta u skladu sa kriterijumima UNESCO.

IV EDUKACIJA I DOEDUKACIJA STRUČNOG KADRA

Edukacija i doedukacija stručnog kadra, planirana je kroz tri projekta, u iznosu od 5.000,00 €:

- Naziv aktivnosti:** Stručno usavršavanje knjižničara i bibliotekara
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za kulturu Berane
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 1.000,00 €
Obrazloženje: Stručno usavršavanje bibliotekara, realizovaće se kroz obuke za upotrebu programske opreme COBISS 3, koja se odnosi na preuzimanja zapisa i fonda, kao i na katalogizaciju.
- Naziv aktivnosti:** Arheološka ljetnja škola “Duklja 2017”
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Muzeji i galerije Podgorice
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 3.000,00 €
Obrazloženje: Arheološka terenska škola na lokalitetu Duklja će biti organizovana u junu 2017. godine, u saradnji sa Balkan Heritage Fondation (BHF) iz Sofije u Bugarskoj. Škola će trajati četiri nedelje, a stručnu nastavu će izvoditi stručnjaci iz Crne Gore. BHF organizuje Field School na različitim lokalitetima u Bugarskoj, Makedoniji, Srbiji, Grčkoj i Turskoj, u saradnji sa brojnim institucijama iz USA, Canade, Japana, Francuske, Bugarske i Makedonije. Učešće u različitim Field school programima do sada je uzelo više od 1.300 studenata iz cijelog svijeta.
- Naziv aktivnosti:** Edukacija stručnog kadra Narodnog muzeja
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Narodni muzej Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 1.000,00 €
Obrazloženje: Projekat se odnosi na pomoć u sticanju postdiplomskih zvanja za zaposlene u Narodnom muzeju.

V POPULARIZACIJA I PREZENTACIJA KULTURNE BAŠTINE

Projekti popularizacije i prezentacije kulturne baštine odnose se na trideset tri aktivnosti, za koje je planiran iznos od 142.385,00 €:

- Naziv aktivnosti:** Manifestacija „Bokeljska noć“
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Kulturni centar “Nikola Đurković”, Kotor
Subjekt saradnje: Turistička organizacija Kotor
Potrebna sredstva: 5.000,00 €
Obrazloženje: Bokeljska noć datira s kraja XIX vijeka, kada je Kotor bio pod vlašću Venecije, i održavala se, uz prekide za vrijeme ratova, do danas. Nastala je iz obrednog, vjerskog i ritualnog običaja, a danas ima status nematerijalno kulturno dobro. Pored kulturnih vrijednosti ima i turistički karakter, sa značajnim ekonomskim i socijalnim efektima. Cilj projekta je pomoć lokalnoj zajednici u očuvanju kontinuiteta održavanja manifestacije.

- 2. Naziv aktivnosti:** Popularizacija i prezentacija kulturne baštine Boke i Crne Gore u Rijeci, Zadru i Zagrebu
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Kulturni centar “Nikola Đurković”, Kotor
Subjekt saradnje: Zajednica Crnogoraca Hrvatske
Potrebna sredstva: 2.300,00 €
Obrazloženje: Kulturni centar Nikola Đurković / Gradska biblioteka i čitaonica Kotor, izdavač naučne publikacije dr Katarine Mitrović, *Benediktinci na području Barske nadbiskupije i Kotorske biskupije (9. stoljeće – 1571)*, planira njenu prezentaciju u Republici Hrvatskoj. Predstavljanjem navedene publikacije u Rijeci, Zadru i Zagrebu, ostvariće se promocija kulturne baštine Boke Kotorske i Crne Gore, te u saradnji sa Zajednicom Crnogoraca u Hrvatskoj, privući pažnja kulturnih i turističkih poslenika.
- 3. Naziv aktivnosti:** Izložba dokumenata o događajima vezanim za Ujedinjenje Crne Gore i Boke Kotorske (1813. – 1814. godine)
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Kulturni centar “Nikola Đurković”, Kotor
Subjekt saradnje: Pomorski fakultet Kotor / Pomorska biblioteka
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: U zgradi Pomorske biblioteke, oktobra 1813. godine je na zajedničkoj skupštini, izglasano ujedinjenje Boke Kotorske i Crne Gore, kada je formirana zajednička vlada pod nazivom Centralna komisija, kojom je predsjedavao Petar I Petrović. U Memorijalnoj sobi Pomorske biblioteke nalazi se postavka, koja je ugrožena zbog loših uslova. Cilj projekta je istraživanje i prikupljanje dokumenata koji se odnose na ovaj događaj i njihova prezentacija.
- 4. Naziv aktivnosti:** Časopis za kulturu i umjetnost „Glas“, u DAISY formatu pristupačnom za čitaoce oštećenog vida
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Biblioteka za slijepe
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 8.500,00 €
Obrazloženje: JU Biblioteka za slijepe Crne Gore šestu godinu planira publikovanje časopisa za kulturu i umjetnost „Glas“, koji izlazi jednom mjesečno u DAISY formatu. Časopis obezbjeđuje čitaocima oštećenog vida pristup informacijama od opšteg značaja u oblasti kulture i umjetnosti iz zemlje i svijeta.
- 5. Naziv aktivnosti:** Zaštita i turistička valorizacija kulturne baštine Istorijskog jezgra Cetinja
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Prijestonica Cetinje, Sekretarijat za kulturu, sport i mlade
Subjekt saradnje: UNDP
Potrebna sredstva: 35.000,00 €
Obrazloženje: Prijestonica Cetinje u saradnji sa međunarodnim partnerima i donatorima planira realizaciju projekta “Zaštita i turistička valorizacija kulturne baštine Istorijskog jezgra Cetinja”. U cilju adekvatne prezentacije Istorijskog jezgra Cetinje, koje godišnje posjeti preko 200.000 turista, neophodno je sprovesti aktivnosti koje podrazumijevaju tekuće održavanje urbanog mobilijara, fasadnih površina, tri ulazne kapije u Njegoševom parku i drugih elemenata

Istorijskog jezgra, naročito u dijelu Njegoševe ulice i Dvorskog trga. Na taj način stvoriće se mogućnosti uspješnije prezentacije Istorijskog jezgra, njegovanja tradicije i unapređenje kulturnog ambijenta, kao i doprinijeti valorizaciji značajne kulturološke i turističke destinacije, naročito u trenutku njegove nominacije na UNESCO Listu svjetske kulturne baštine. Aktivnosti će se sprovesti u sklopu projekta „Beautiful Cetinje“ koji Prijestonica realizuje u saradnji sa UNDP u Crnoj Gori i brojnim međunarodnim partnerima. Ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 120.000 eura, pri čemu je Prijestonica sa međunarodnim donatorima obezbijedila sredstva u iznosu od 85.000 eura.

- 6. Naziv aktivnosti:** Putevima dukljanske baštine
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Crnogorska kinoteka
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 16.000,00 €
Obrazloženje: Projekat se odnosi na pripremu i snimanje dokumentarnog filma o antičkom gradu Duklji (Doclea), koji bi se pored istorijskih podataka bavio i dosadašnjim rezultatima istraživanja ovog lokaliteta. Cilj projekta je prezentovanje kulturnog naslijeđa Glavnog grada i najznačajnijeg antičkog lokaliteta u Crnoj Gori, kao i razvoja kulturnog turizma.
- 7. Naziv aktivnosti:** „Muzeografija II“, Zbornik radova JU Muzeji i galerije Podgorice
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Muzeji i galerije Podgorice
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 1.000,00 €
Obrazloženje: „Muzeografija II“ je stručni časopis u izdanju JU Muzeji i galerije Podgorice. Cilj projekta je obezbjeđivanje uslova za razvoj muzeologije u Crnoj Gori, kao i stvaranje uslova za objavljivanje stručnih i naučnih radova stručnjaka iz srodnih institucija kulture.
- 8. Naziv aktivnosti:** Arheološki časopis „Nova Antička Duklja VIII“
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Muzeji i galerije Podgorice
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: „Nova Antička Duklja“ je arheološki časopis u kojem se objavljuju stručni radovi arheologa iz Crne Gore, Italije, Srbije, Slovenije, Velike Britanije, Hrvatske, Rusije, Albanije, Grčke i Makedonije, a odnose se na antičku Dokleu i druge arheološke lokalitete. Za osmi broj časopisa, tekstove su prijavili autori iz Italije, Njemačke, Hrvatske, Makedonije, Srbije i Grčke.
- 9. Naziv aktivnosti:** Digitalizacija najznačajnijih naslova serijskih i monografskih publikacija iz zbirki JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: U ovoj fazi Projekta planirana je digitalizacija najznačajnijih naslova serijskih i monografskih publikacija (rukopisi, stara i rijetka knjiga i periodika) i drugog bibliotečkog materijala (plakati, fotografije...). Građa će biti selektovana iz sljedećih kolekcija: Zavičajna zbirka

Boke Kotorske, legati i stara i rijetka knjiga i periodika. Cilj projekta je zaštita osjetljive i rijetke bibliotečke građe, i njeno nesmetano korišćenje u digitalnoj formi.

10. Naziv aktivnosti: Obilježavanje 60 godina postojanja Zavičajnog muzeja

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za djelatnosti kulture "V.B.Strunjo" Bijelo Polje, Zavičajni muzej

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 2.000,00 €

Obrazloženje: Zavičajni muzej Bijelo Polje 2017. godine, proslavlja jubilej 60 godina postojanja. Naime, januara 1957. godine, Narodni odbor opštine Bijelo Polje, donio je Odluku o osnivanju Javne ustanove Zavičajni muzej Bjelo Polje, sa ciljem čuvanja uspomena na Narodnooslobodilačku borbu, očuvanja kulturne baštine i unaprjeđenja kulturne ponude grada.

11. Naziv aktivnosti: Lapidarijum – Crkva Sv. Mihaila, Stari grad Kotor-Izrada brošure

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: OJU „Muzeji“ Kotor, Muzej grada Perasta

Subjekt saradnje: TO Kotor

Potrebna sredstva: 500,00 €

Obrazloženje: Projekat se odnosi na Izradu brošure o jednoj od najljepših romano – gotičkih crkava sa kraja XIII vijeka, Sv. Mihailo u Starom gradu Kotoru. Već dugi niz godina u Crkvi Sv. Mihaila nalazi se Lapidarijum, koji je radna jedinica OJU „Muzeji“ Kotor, sa značajnim brojem predmeta sa arheoloških istraživanja. Izrada brošure neophodna je u svrhu promocije i prezentacije kulturne baštine Kotora.

12. Naziv aktivnosti: Izložba „Proglasi u raznim prilikama u Perastu u periodu od XVIII, XIX i XX vijeka“

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: OJU „Muzeji“ Kotor, Muzej grada Perasta

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 1.000,00 €

Obrazloženje: Izložbom će biti prezentovana arhivska građa bivše Opštine Perast, koja se nalazi u Muzeju grada Perasta, i koja do sada nije izlagana. Ova vrsta građe svjedoči o pojedinim događajima i društvenom životu zajednice, a pisani su na italijanskom i njemačkom jeziku. Navedena tematska izložba, će biti prezentovana široj javnosti u zemlji i inostranstvu, u zavisnosti od postignutih ugovora o saradnji.

13. Naziv aktivnosti: Kulturna baština Perasta „Prevod i publikacija rukopisne knjige Draga Martinovića – O istoriji peraške porodice Martinović“

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: OJU „Muzeji“ Kotor, Muzej grada Perasta

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 4.000,00 €

Obrazloženje: Arhivska građa Muzeja grada Perasta datira od XV vijeka i predstavlja jedan od rijetkih izvora za proučavanje istorije i kulture ovog baroknog grada. Muzej se posljednjih godina bavi istraživanjima života i djelovanja peraških porodica kroz istoriju, a kao poseban izvor proučavanja je arhivska građa koju Muzej posjeduje. Jedna od značajnijih porodica Perasta je, pored ostalih i porodica Martinović. Cijeneći značaj navedene građe, ista će biti publikovana.

- 14. Naziv aktivnosti:** Izložba fotografija „Stećci Boke i Zaleđa“
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: OJU „Muzeji“ Kotor, Muzej grada Perasta
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 1.500,00 €
Obrazloženje: Stećci - nadgrobni spomenici, čine jedinstven materijalni dokaz srednjovjekovne kulture na prostoru Crne Gore. Nastale uz nekadašnje ceste, zajedno sa okruženjem, predstavljaju jedinstvenu ambijentalnu cjelinu. Kao forma grobnog mjesta, podižu se u periodu od XII do kraja XVI vijeka.
- 15. Naziv aktivnosti:** Crkva Sv. Pavla, Stari grad Kotor - Izrada brošure
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: OJU „Muzeji“ Kotor, Muzej grada Perasta
Subjekt saradnje: TO Kotor
Potrebna sredstva: 500,00 €
Obrazloženje: Crkva Sv. Pavla je organizovana kao radna jedinica OJU Muzeji Kotor i nalazi se u Starom gradu Kotoru. Nakon istraživanja, faze nastanka ovog objekta su prikazane i prezentovane u skladu sa konzervatorskom strukom. Rezultati istraživanja i značaj Crkve, biće publikovani u cilju prezentacije ovog značajnog objekta.
- 16. Naziv aktivnosti:** Izložba ordenja, medalja i diploma iz fonda Muzeja grada Perasta
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: OJU „Muzeji“ Kotor, Muzej grada Perasta
Subjekt saradnje: TO Kotor
Potrebna sredstva: 1.000,00 €
Obrazloženje: Izložbom ordenja, medalja i diploma koje su dobijali Peraštani za svoje zasluge, a koja obuhvata period od kraja XVII do kraja XIX vijeka, doprinijeće se popularizaciji nasljeđa Perasta i Crne Gore.
- 17. Naziv aktivnosti:** Štampanje dvobroja časopisa „Glasnik Zavičajnog muzeja“
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Zavičajni muzej Pljevlja
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 2.000,00 €
Obrazloženje: Glasnik Zavičajnog muzeja izlazi jednom godišnje i u njemu se objavljuju radovi sa naučnih skupova, koje od 1999. godine, organizuje Zavičajni muzej Pljevlja. Dvanaesti i trinaesti broj Glasnika Zavičajnog muzeja sadrži radove prezentovane na desetom i jedanaestom naučnom skupu, održanom u Pljevljima 2011. i 2012. godine, sa temama „Demografska kretanja i narodni život Srednjeg Potarja i Polimlja“ i „Nacionalni i kulturni preporod Potarja i Polimlja u svjetlu oslobođenja 1912. godine“.
- 18. Naziv aktivnosti:** Monografija spomeničkog nasljeđa Pljevalja
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Zavičajni muzej Pljevlja
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 1.300,00 €

Obrazloženje: Monografija predstavlja jedinstven prikaz spomeničkog nasljeđa Pljevalja, kroz njegov detaljan opis i fotografije. Publikacija je značajna sa aspekta prezentacije bogate kulturne baštine Pljevalja..

19. Naziv aktivnosti: Afirmacija i prezentacija muzičke tradicije Budve i Paštrovića

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Opština Budva, Sekretarijat za društvene djelatnosti

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 1.000,00 €

Obrazloženje: Projektom se želi ukazati na značaj i vrijednosti nematerijalne kulturne baštine Budve i Paštrovića. Projekat podrazumijeva objavljivanje drugog, dopunjenog i izmjenjenog izdanja naučno-stručne i umjetničke publikacije na 400 strana (naučni radovi, umjetnički eseji, notni zapisi), sa radovima od oko 40 domaćih i inostranih autora, iz oblasti: etnomuzikologije, muzikologije, etnologije, kulturne baštine, istorije književnosti, dramske umjetnosti.

20. Naziv aktivnosti: Monografija, dokumentarna izložba i okrugli sto o spomen-obilježjima na teritoriji Opštine Budva

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Opština Budva, Sekretarijat za društvene djelatnosti

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 2.000,00 €

Obrazloženje: Projekat podrazumijeva naučno-stručno istraživanje i formiranje baze podataka o spomen-obilježjima (od kojih su neka kulturna dobra) u opštini Budva, kao i njihovu kasniju popularizaciju i prezentaciju na prostoru ove, ali i drugih crnogorskih opština. Popularizacija i prezentacija vršiće se putem objavljivanja monografije, multimedijalne dokumentarne izložbe (fotografije, arhivski dokumenti, filmovi...) i kroz diskusiju i zaključke multidisciplinarnog okruglog stola, na kome će učestvovati referentni predavači iz oblasti kulturne baštine.

21. Naziv aktivnosti: Brodski dnevnic iz fundusa Pomorskog muzeja XIX vijeka

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Pomorski muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 2.000,00 €

Obrazloženje: U arhivu Pomorskog muzeja čuva se 21 knjiga brodskih dnevnika bokeljskih jedrenjaka iz XIX vijeka. Projektom je predviđena stručna obrada građe, procjena stanja, digitalizacija i nabavka odgovarajuće opreme, a radi prezentacije dnevnika u okviru Pomorsko-tehničke zbirke.

22. Naziv aktivnosti: Bokeljska mornarica kroz vrijeme

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Pomorski muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 1.000,00 €

Obrazloženje: Bokeljska mornarica, koja datira iz IX vijeka je nematerijalno kulturno dobro, ali i najstarije udruženje mornara na svijetu, sa sačuvanim Statutom iz 1493. godine. Projekat podrazumijeva štampanje brošure o mornarici na dva jezika, crnogorskom i engleskom.

23. Naziv aktivnosti: Pomorske karate i atlas iz fundusa Pomorskog muzeja Crne Gore

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Pomorski muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 1.600,00 €

Obrazloženje: Pomorske karte i atlasi čine podzbirku Pomorsko-tehničke zbirke Pomorskog muzeja, sa ukupno 287 predmeta, koji zbog nedostatka prostora do sada nijesu izlagani u okviru stalne muzejske postavke. Značaj projekta je predstavljanje dokumenata o pomorskoj baštini i životu pomoraca Boke Kotorske.

24. Naziv aktivnosti: Štampanje monografije Pomorskog muzeja Crne Gore - I faza

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Pomorski muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 4.000,00 €

Obrazloženje: Monografija obuhvata razvoj muzejske djelatnosti u Boki Kotorskoj, od uspostavljanja muzejske zbirke Kabineta Plemenitog Tijela Bokeljske Mornarice 1880. godine, preko izlaganja na prvom spratu palate Grgurina 1938. godine, do osnivanja savremene poslijeratne ustanove Pomorskog muzeja Kotor, 1952. godine. Projekat je značajan zbog prezentovanja jedinog pomorskog muzeja u Crnoj Gori i valorizovanja pomorske tradicije Boke Kotorske i Crne Gore.

25. Naziv aktivnosti: Venecijanski lav, simbol Serenissime, na umjetničkim predstavama grada Kotora

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Pomorski muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 1.500,00 €

Obrazloženje: Projektom se želi prezentovati kulturno – istorijsko nasljeđe Kotora iz perioda Venecijanske uprave, od 1420. do 1797. godine. Kroz predstavu lava Sv. Marka, simbola Venecijanske rebublike, želi se prikazati uticaj u arhitekturi, umjetnosti, politici, kulturnom nasljeđu Kotora, uopšte.

26. Naziv aktivnosti: “Dinosaurs xtreme”, blockbuster interaktivna izložba

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Prirodnjački muzej Crne Gore

Subjekt saradnje: Kompanija GrupoCultural; Glavni grad Podgorica

Potrebna sredstva: 6.000,00 €

Obrazloženje: “Dinosaurs xtreme” je jedinstvena interaktivna izložba o dinosaurima i periodu u kojem su živjeli - mezozoiku. Ovu izložbu čine dva segmenta, odnosno dvije postavke: “outdoor” i “indoor”. Izložba pruža informacije o temama koje su širokoj javnosti u Crnoj Gori veoma malo prezentovane: o evoluciji Planete, geološkim etapama i staništima, tj. prirodnom ambijentu u kojem su živjeli dinosaurusi, čiji fosili do danas nisu pronađeni na našoj teritoriji. Izložba je autorski rad GrupoCultural, iz Argentine i njeno prezentovanje se planira za period od četiri godine.

27. Naziv aktivnosti: Monografija o kulturno – istorijskim spomenicima – I faza

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Centar za kulturu i sport „Mihailo Lalić“, Andrijevića

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 3.000,00 €

Obrazloženje: Monografija će tretirati sva pokretna i nepokretna dobra na teritoriji Opštine Andrijevića, sa ciljem njihove valorizacije i prezentacije široj javosti. Pored navedenog, u istoj će biti dato stanje i opis drugih potencijalnih kulturnih dobara, sa izraženim kulturnim vrijednostima.

28. Naziv aktivnosti: Izrada nošnje za KUD “Vrelo Ibra”, Rožaje

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Muzej „Ganića kula“, Rožaje

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 6.685,00 €

Obrazloženje: Izrada bošnjačke narodne nošnje, realizuje se sa ciljem popularizacije etnografskog nasljeđa rožajskog kraja. Nošnja je neophodna za učešće KUD “Vrelo Ibra” na nacionalnim i međunarodnim takmičenjima, uz pomoć lokalnog muzeja.

29. Naziv aktivnosti: Prikazivanje izložbi dokumenata

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Državni arhiv Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 5.000,00 €

Obrazloženje: Planirano je da se u toku 2017. godine, izložbe dokumenata koje je priredio Državni arhiv, predstave javnosti u većini gradova Crne Gore i u okruženju.

30. Naziv aktivnosti: Organizovanje manifestacije „Nedelja arhiva“

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: Državni arhiv Crne Gore

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 3.000,00 €

Obrazloženje: U okviru tradicionalne manifestacije „Čuvajmo arhive”, organizovaće se preko 60 aktivnosti - izložbe dokumenata, predavanja, posjete studenata i učenika Arhivu, posjete školama, održavanje časova istorije, distribuiranje propagandnih materijala, gostovanje na radiju i televiziji i dr.

31. Naziv aktivnosti: Digitalizacija 6 tomova knjige *Monumenta Montenegrina*, priređivača Vojislava D. Nikčevića – I faza

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 8.000,00 €

Obrazloženje: Edicija *Monumenta Montenegrina* obuhvata dokumenta, građu i izvore koji pokazuju kontinuitet političkih centara vjerske i državne moći na prostorima današnje Crne Gore, od IV do XV vijeka. Prvih 6 tomova predstavljaju latinsku građu vezanu za arhiepiskopije Duklju i Prevalitanu. Dva toma su izbor iz djela književnosti na latinskom jeziku. Posljednji tomovi edicije su početak rada na publikovanju građe ćirilske pismenosti – prevod i faksimil Dioptré Mihaila Psela ćirilski, kao primjer prevodilačke književnosti sa grčkog jezika.

- 32. Naziv aktivnosti:** Pokretanje I faze projekta izrade centralnog kataloga i digitalne kolekcije rukopisnih knjiga u Crnoj Gori
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 5.000,00 €
Obrazloženje: Razvoj književnosti u Crnoj Gori može se pratiti od XII vijeka. Tekstovi su najprije prepisivani, uglavnom u manastirima gdje su nastajale rukopisne knjige. Početak izrade registra rukopisnih knjiga u Crnoj Gori je dugotrajan posao u koji bi se uključile, osim Nacionalne biblioteke Crne Gore i druge institucije kulture u državi, kao i vjerske zajednice, jer se mnoge rukopisne knjige nalaze u njihovom posjedu. Projekat se sastoji iz mapiranja, procesa konzervacije, digitalizacije, obrade sa metapodacima za pretraživanje i formiranja digitalne kolekcije. I faza bi obuhvatala prikupljanje osnovnih podataka o rukopisima, sa prijedlozima mjera za dalje postupke i procedure.
- 33. Naziv aktivnosti:** Crnogorske fotografije u *Europeani*
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 5.000,00 €
Obrazloženje: Projekat podrazumijeva digitalizaciju 300 fotografija (1890 - 1940) iz dva foto albuma otkupljena 1962. godine, radi njihovog postavljanja na evropsku platformu kulturne baštine Europeana.

VI TEHNIČKO-TEHNOLOŠKO OSAVREMENJAVANJE

Programom zaštite i očuvanja za 2017. godinu, planirano je sedam projekata u ukupnom iznosu od 53.000,00€, u okviru kojih će se, odgovorajućom opremom, poboljšati uslovi za zaštitu, očuvanje i prezentaciju kulturnih dobara:

- 1. Naziv aktivnosti:** Nabavka savremene računarske opreme
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za kulturu „Narodna biblioteka dr Radovan Lalić“, Berane
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 1.500,00 €
Obrazloženje: Narodna biblioteka je članica COBISS sistema Crne Gore, što zahtijeva korišćenje savremene računarske opreme, u cilju efikasnijeg pristupa bibliotečko - informacionom sistemu. Kroz projekat će biti realizovana nabavka tri računara, skenera i štampača.
- 2. Naziv aktivnosti:** Adaptacija prostorija i nabavka inventara za potrebe bibliotečke i muzejske jedinice JU Centra za kulturu Petnjica
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Centar za kulturu Petnjica
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: Javna ustanova Centar za kulturu Petnjica osnovana je 2013. godine. Osnivanjem ove ustanove, stvorili su se uslovi za obavljanje bibliotečke i muzejske djelatnosti

u novoformiranoj jedinici lokalne samouprave. Cijeneći propise iz oblasti ovih djelatnosti, za osnivanje javnih ustanova za obavljanje muzejske i bibliotečke djelatnosti, neophodno je stvoriti odgovarajuće uslove. Realizacijom projekta će se stvoriti uslovi, pored ostalih, i za ove djelatnosti iz oblasti kulturne baštine.

- 3. Naziv aktivnosti:** Nabavka software-a za restauraciju filmova
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Crnogorska kinoteka
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 15.000,00 €
Obrazloženje: Crnogorskoj kinoteci u cilju restauracije audio i video zapisa, tj. radi obavljanja poslova iz djelatnosti, neophodna nabavka i instaliranje software za restauraciju filmskog materijala. Stavljanje u funkciju softvera unaprijediće se funkcionalna cjelina za restauraciju i arhiviranje filmskog materijala, u skladu sa međunarodnim standardima.
- 4. Naziv aktivnosti:** Nabavka materijala za rukovanje i pakovanje dijela fonda Umjetničkog muzeja (II faza)
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Narodni muzej Crne Gore
Subjekt saradnje: Umjetnički muzej Narodnog muzeja
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: Projekat je nastavak I faze poslova koji su obavljani u 2016. godini, planiranih sa ciljem da se obezbijedi preventivna zaštita muzejskog materijala u prostoru za čuvanje muzejskog materijala. Obezbjediavanjem materijala za rukovanje i pakovanje drugog dijela fonda Umjetničkog muzeja, ukupan muzejski materijal će biti zaštićen, u skladu sa odredbama Pravilnika o zaštiti muzejskog materijala i muzejske dokumentacije i profesionalnim standardima.
- 5. Naziv aktivnosti:** Tehničko - tehnološko osavremenjivanje rada u biblioteci Pomorskog muzeja Crne Gore Kotor
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: JU Pomorski muzej Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 1.500,00 €
Obrazloženje: Projekat se odnosi na osavremenjivanje opreme biblioteke Pomorskog muzeja, za potrebe uvođenja COBISS-a. Isti će podrazumijevati nabavku kompjuterske opreme koja podržava rad u COBISS sistemu, obilježavanje, pretraživanje, štampanje izvoda i druge specifične postupke. Projekat je značajan zbog toga što Pomorski muzej ima bibliotečku građu od značaja za istoriju pomorstva, koja će biti dostupna korisnicima.
- 6. Naziv aktivnosti:** Nabavka i ugradnja polica u arhivskim odsjecima opština Berane i Bijelo Polje
Nosilac posla: Ministarstvo kulture
Realizator: Državni arhiv Crne Gore
Subjekt saradnje: Nije prepoznat
Potrebna sredstva: 10.000,00 €
Obrazloženje: Arhivski odsjeci Državnog arhiva Crne Gore u Beranama i Bijelom Polju nalaze se u prostoru koji je državno vlasništvo. Prostor za smještaj arhivske građe je

nedovoljno iskorišćen, jer je dijelom opremljen neadekvatnim drvenim policama. Projekat podrazumijeva nabavku metalnih polica, što će obezbijediti bolju iskorišćenost prostora i unaprijediti bezbjednost u čuvanju građe. Planirana je nabavka oko 1.600 dužnih metara polica.

7. Naziv aktivnosti: Tehničko-tehnološko opremanje Knjigovezačke radionice

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: JU Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“

Subjekt saradnje: Nije prepoznat

Potrebna sredstva: 5.000,00 €

Obrazloženje: Projekat obuhvata nabavku knjigovezačkog noža potrebnog za proces povezivanja knjiga i novina. Uz sredstva koja su opredijeljena kroz prošlogodišnji Program, stvoreni su uslovi za nabavku tražene opreme i unaprjeđenja rada Knjigovezačke radionice Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“.

VI ZAKLJUČAK

Godišnji program zaštite i očuvanja kulturnih dobara je, kao model finansiranja, dosadašnjim konceptom implementacije u odnosu na raspoloživa sredstva, uticao na unaprjeđenje stanja i uslova zaštite kulturne baštine. Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2017. godinu podržano je 102 projekata, kojim će biti tretirana kulturna dobra na teritoriji cijele države, bez obzira da li su od međunarodnog, nacionalnog ili lokalnog značaja.

Dosadašnji rezultati projekata su pružili važne podatke o životu na prostoru Crne Gore, od praistorije do danas, ukazali na potrebu i značaj zaštite nepokretne, pokretne kulturne i nematerijalne kulturne baštine, naročito muzejskog, bibliotečkog, kinotečkog i arhivskog fonda, kao dokumenata naše prošlosti i dali mogućnost za integralnu zaštitu kulturne baštine i pripremu kulturnih dobara za prezentaciju i održivo korišćenje. Poštovanjem kulturne raznolikosti i dokumentovanjem nematerijalne baštine, projektima se unaprjeđuje stanje i postiže zaštita i očuvanje kulturne baštine za buduće generacije.